ཕྱོགས་བསྡུས་གསར་འགྱུར། 3

2022ལོའི་ཟླ་05ཚེས་25

ལྷོ་བོཁའིའི་བོདབོ་ཡིའིག་ཚགས་པར་
འགན་འཁུར་རྩོམ་སྒྲིག་པ།བསོད་ནམས་དོན་འགྲུབ།ལག་བསྟར་རྩོམ་སྒྲིག་པ།ཡེ་ཤེས་བཟང་མོ།

（པར་ངོས་དང་པོར་མཐུད）“ཁྱེད་རྣམ་པ་དགུང་ལོ་་
མཐོ་པོ་འདི་འདྲ་ཡིན་རུང་སྐུ་གཟུགས་ཡག་པོ་འདུགཁྱེད་རྣམས་བཞེངས་ནས་མ་བཞུགས་པར་ངའི་འཁྲིས་སུ་་
བཞུགས་པར་ཕེབས”
2017ལོའི་ཟླ་11ཚེས་17ཉིན་སྤྱི་ཁྱབ་ཧྲུའུ་ཅི་ཞི་་་་་་་་
ཅིན་ཕིང་གིས་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་བསམ་པའི་དཔལ་ཡོན་སྲོལ་
གཏོད་ཀྱི་གཟེངས་བསྟོད་ཚོགས་ཆེན་ཐོག་འཐུས་མི་ཚོ་་་་་
དང་ལྷན་བཞུགས་སྐུ་པར་བསྐྱོན་སྐབས་ཧོང་ཞུས་ཧྭ་དང་
ཧོང་ཏ་ཧྥ་དགུང་ལོ་མཐོ་པོར་ཕེབས་ཟིན་པས་བྱམས་་་་་་་་
བརྩེའི་ངང་ཁོང་གཉིས་རང་ཉིད་ཀྱི་འཁྲིས་སུ་བཞུགས་སུ་
བཅུགཁོང་གཉིས་འཚེར་སྣང་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡང་སྤྱི་ཁྱབ་ཧྲུའུ་
ཅིས་སླར་ཡང“ཤོག་དང་།འཚང་ཁ་རྒྱག་ཆོག་གི་་་་་་་་་་
རེད”ཅེས་གསུངས། གནས་ཚུལ་དེ་དང་འདྲ་བ་ཧོ་པེ་་
ཧྲི་ཅ་ཀྲོང་དུའང་ཐོན་མྱོང་།2013ལོའི་ཟླ་7པར་སྤྱི་་་་་་་་
ཁྱབ་ཧྲུའུ་ཅི་ཞི་ཅིན་ཕིང་གིས་ཧོ་པེར་ཏང་གི་མང་ཚོགས་་
ལམ་ཕྱོགས་ཀྱི་སློབ་གསོ་ལག་ལེན་བྱེད་སྒོར་བརྟག་ཞིབ་་་་
དང་མཛུབ་ཁྲིད་གནང་བར་ཕེབས།མཉམ་བཞུགས་སྐུ་་་་
པར་བསྐྱོན་སྐབས་ལོ་80ལྷག་ཙམ་ལ་སོན་པའི་བློ་མཐུན་་
རྒན་གྲས་ཅིག་གིས་འཁར་རྒྱུག་འཁྱེར་ནས་གཞོགས་་་་་་་་་་
གཅིག་ཏུ་ལངས་པ་གཟིགས་སྐབས་ཁོང་གིས“དགུང་ལོ་་་
མཐོ་པོ་དེ་འདྲ་ཕེབས་རུང་ད་དུང་རྒྱབ་ལ་བཞེངས་ན་་་་་་་
འཚམ་མམ།རྐུབ་བཀྱག་ཅིག་བརྒྱབ་ནས་བློ་མཐུན་རྒན་་་
གྲས་ཁོང་མདུན་དུ་ཞུགས་སུ་བཅུག”ཅེས་གསུངས།
སྤྱོད་བཟང་ལ་གུས་བཀུར་དང་རྒན་རྒོན་ལ་བརྩི་་་་་་་་་
འཇོག་དང་བརྩི་བཀུར་བྱེད་པའི་ཀྲུང་ཧྭའི་རིག་གནས་ཀྱི་
སྲོལ་རྒྱུན་སྤྱོད་བཟང་དེ་ཞི་ཅིན་ཕིང་གིས་ལོ་བཅུ་གྲངས་་་
ཁ་ཤས་རིང་རྒྱུན་འཁྱོངས་གནང་བ་མ་ཟད།དངོས་སུ་་་་་་
ལག་ལེན་ཀྱང་གནང་ནས་ཀུན་སྤྱོད་ལ་བརྩི་མཐོང་དང་་་་
དགེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྲོལ་བཟང་ཆགས་པར་གནང་ཡོད།
ཧྥུའུ་ཀྲོའུ་ནི་ལིན་ཙེ་ཞུས་ཀྱི་ཕ་ཡུལ་ཡིན་པ་དང་དེ་་་་་་
སྔའི་དུས་ཤིག་རིང་ས་གནས་དེ་གའི་ལིན་ཙེ་ཞུས་ཀྱི་་་་་་་་་་
བཞུགས་གནས་སོགས་ཤུལ་རྙིང་ཡུན་རིང་ཉམས་བཟོ་མ་་
བྱུང་བར་ཉམས་ཆག་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད།
1990ལོའི་ཟླ་5པར་གསར་འགྱུར་སྨྱན་སྦྱོར་ལ་ཡི་གེ་
བཀུར་ནས་ལིན་ཙེ་ཞུས་ཀྱི་བཞུགས་གནས་རྙིང་པ་དང་་་་
བང་སོར་སྲུང་སྐྱོབ་བྱེད་དགོས་པའི་གནད་དོན་བརྗོད།
ལོ་དེའི་ཟླ་6པར་ཞི་ཅིན་ཕིང་ཧྥུའུ་ཀྲོའུ་རུ་ལས་་་་་་་་་་
གནས་བཞེས་ནས་ཡུན་རིང་མ་སོང་བར་ལིན་ཙེ་ཞུས་ཀྱི་་་
དྲན་གསོ་ཁང་དུ་རྗེས་ཤུལ་སྲུང་སྐྱོབ་ཀྱི་གནས་ཚུལ་་་་་་་་་་
མཁྱེན་རྟོགས་གནང་བར་ཕེབས་པ་དང་།དེ་རྗེས་ཀྱི་ལོ་་་་་
ཤས་བསྟུད་མར་ལིན་ཙེ་ཞུས་ཀྱི་བཞུགས་གནས་རྙིང་པ་་་་
ཉམས་བཟོ་དང་སྲུང་སྐྱོབ་ལས་དོན་གྱི་ཆེད་དོན་ཚོགས་་་་
འདུར་ཞུགས་པ་དང་སྦྲགས་གཙོ་སྐྱོང་ཡང་གནང་བ་་་་་་་་་
རེད།
1995ལོའི་ཟླ་6པར།སྐབས་དེ་དུས་ཧྥུའུ་ཀྲོའུ་གྲོང་་་་
ཨུད་ཀྱི་ཧྲུའུ་ཅི་ཡིན་པའི་ཞི་ཅིན་ཕིང་ལིན་ཙེ་ཞུས་ཀྱི་་་་་་་་་་
ཟངས་བརྙན་གྱི་ཡོལ་བ་འབྱེད་པའི་མཛད་སྒོར་ཞུགས་་་་་
སྐབས་སེམས་འགུལ་ཐེབས་བཞིན་དུ“དེ་རིང་ང་ཚོའི་ཕ་་
ཡུལ་གྱི་མི་དམངས་ཚོས་ལིན་ཙེ་ཞུས་ཀྱི་ཟངས་བརྙན་་་་་་་་
བསླངས་པ་དེ་ནི་སོ་སོ་རང་ཉིད་ལ་ལྕག་སྐུལ་བྱེད་པ་དང་
རྗེས་རབས་ཚོར་སློབ་གསོ་བརྒྱབ་སྟེ་ལིན་ཙེ་ཞུས་ཀྱི་ལུས་་་
ཐོག་ནས་མངོན་པའི་ཀྲུང་ཧྭ་མི་རིགས་ཀྱི་སྙིང་སྟོབས་་་་་་་་
རླབས་པོ་ཆེ་དེ་ཉིད་ནམ་ཡང་དར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་་་་་་་་་་
གཏོང་ཆེད་རེད”ཅེས་གསུངས།
སྙིང་སྟོབས་ནི།ཀྲུང་ཧྭའི་ཕུལ་བྱུང་སྲོལ་རྒྱུན་རིག་་་་་་་
གནས་ཁྲོད་འདུས་པ་ཙམ་མ་ཟད།ཀྲུང་གོ་གུང་ཁྲན་ཏང་
གི་འགོ་ཁྲིད་མི་སྣའི་གསར་བརྗེ་དང་།འཛུགས་སྐྲུན།
སྒྱུར་བཅོས་བཅས་ཀྱི་གཟི་བརྗིད་ལྡན་པའི་ལོ་ཟླའི་ཁྲོད་་་་
དུའང་འཁོད་ཡོད།
2021ལོའི་ཟླ་4ཚེས་25ཉིན།ཀོང་ཤིས་དམར་་་་་་་་་་
དམག་རྒྱང་སྐྱོད་ཀྱི་ཤང་ཅང་གཙང་པོའི་གཡུལ་འགྱེད་་་་་
དྲན་གསོ་ཁང་དུ། སྣུམ་ཚོན་རི་མོ《ཁྲེན་ཧྲུའུ་་་་་་་་་་
ཤང》ཞེས་པའི་མདུན་དུ་སྤྱི་ཁྱབ་ཧྲུའུ་ཅི་ཞི་ཅིན་ཕིང་་་་་་་་་
གིས་ཡུན་རིང་གཟིགས་ནས་བཞུགས། རི་མོའི་ནང་།
ཁྲེན་ཧྲུའུ་ཤང་སྒོ་ཁྲིའི་སྟེང་དུ་ཉལ་ནས་གྲོད་པ་ནས་ཁྲག་་
དམར་ཆིལ་ལེར་དོན་གྱིན་ཡོད།དམར་དམག་གི་གཙོ་་་་་་་

ཤུགས་དམག་གཙང་པོ་སྒྲོལ་བར་འགེབས་སྲུང་བྱ་ཆེད།
ཧྲི་ཀྲང་ཁོང་ལ་རྨས་སྐྱོན་ཚབས་ཆེན་ཕོག་པ་དང་།སྐུ་་་་་་་་
གཤེགས་སྐབས་ལོ་29ལས་ཟིན་མེད་པ་རེད།
“བཀག་བཅད་ས་མཚམས་བཞི་གང་དུ་ཡོད་དམ”
“ཤང་ཅང་གཙང་པོའི་ཆུ་གཏིང་རིང་ལོས་ཡོད་དམ”
“དམག་འདི་བརྒྱབ་ནས་དམར་དམག་ག་ཚོད་གྲོངས་་་་་་་
སམ”ཞེས་པ་ལ་སོགས་སྤྱི་ཁྱབ་ཧྲུའུ་ཅིས་ནན་ཏན་ངང་་་་་
གཟིགས་པ་མ་ཟད།བཀའ་འདྲིའང་ཞིབ་ཕྲ་གནང་།
“གལ་ཏེ་དཔའ་ངར་ཞུམ་མེད་དང་རང་སྲོག་ཤོར་་་་་་
བར་མི་འཛེམས་པའི་དམར་དམག་གི་དཔོན་དམག་འདི་་
དག་མེད་ན།དམར་དམག་དགྲ་བོའི་བཀག་བཅད་ས་་་་་་་
མཚམས་ལས་ཇི་ལྟར་སྒྲོལ་ཐུབ་བམ།མ་ཟད་གདོང་་་་་་་་་་
མཆོང་བྱས་ནས་ཚེ་སྲོག་མང་པོ་དེ་འདྲ་བློས་བཏང་་་་་་་་་་
ནའང་ད་དུང་ཕམ་ཞིག་ཏུ་སོང་མེད།བརྟེན་ས་གང་རེད་
དམ་ཞེ་ན།དེ་ནི་ཕུགས་བསམ་དང་དད་སེམས་ཀྱི་སྟོབས་
ཤུགས་རེད”
བབ་ཆགས་པའི་བཀའ་མོལ་ལས་བརྗིད་རྔམ་ཆེ་བའི་་
བསམ་པའི་ཟིལ་ཤུགས་རབ་ཏུ་འཕེལ།
ཀྲུང་གུང་ཚོགས་ཆེན་དང་པོ་འཚོག་ཡུལ་དུ་ཕེབས་་་་
སྐབས།སྤྱི་ཁྱབ་ཧྲུའུ་ཅི་ཞི་ཅིན་ཕིང་གིས་དེར“ཀྲུང་གོ་་་་་་་
གུང་ཁྲན་ཏང་མིའི་བསམ་པའི་ཁྱིམ་གཞིས”ཞེས་འབོད་་་
གནང་།ཅིའུ་ཆོན་སྲུང་སྐར་འཕེན་གཏོང་ལྟེ་གནས་སུ།
ཚང་མར“‘མདེལ་གཉིས་སྐར་གཅིག’གི་སྙིང་སྟོབས་་་་་་་
དང་།མི་བཞུགས་འཇིག་རྟེན་འཕུར་སྐྱོད་ཀྱི་སྙིང་སྟོབས།
‘ཤར་རླུང་གི་སྙིང་སྟོབས’བཅས་དར་སྤེལ་གཏོང་་་་་་་་་་
དགོས་པའི”སྐུལ་ལྕག་གནང་།ཧྲེན་ཀྲེན་དཔལ་འབྱོར་་་་་
དམིགས་བསལ་ཁུལ་བཙུགས་ནས་ལོ་ངོ་40འཁོར་བའི་་་་
རྟེན་འབྲེལ་ཚོགས་ཆེན་ལ་ཞུགས་སྐབས།ཧྲེན་ཀྲེན་ནི
“ཤོག་བུ་དཀར་པོའི་ཐོག་ཀྲུང་གོའི་ཁྱད་ཆོས་ལྡན་པའི་་་་་
སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་ངོ་མཚར་རྣམ་པ་འཁོད་པ་ཞིག་་་
རེད”ཅེས་གསུངས་པ་སོགས།
“རང་རྒྱལ་གྱི་ས་གཞི་ཆེ་མོར་ཐོག་བརྩེགས་ཁང་ཆེན་
ནགས་ཚལ་ལྟ་བུ་སྐྲུན་སྐབས་ཀྲུང་ཧྭ་མི་རིགས་ཀྱི་བསམ་་་
པའི་ཁང་ཆེན་ཡང་བརྗིད་ཆགས་འགྱིང་ངེར་ལངས་་་་་་་་་་
དགོས་ངེས་རེད”
སྤྱི་ཁྱབ་ཧྲུའུ་ཅི་ཞི་ཅིན་ཕིང་གིས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་གདེང་་་་་
ཚོད་ཆེན་པོ་དང་རིག་གནས་ཀྱི་རང་རྟོགས་ཟབ་མོས་་་་་་་་
ཀྲུང་ཧྭའི་རིག་གནས་ཡར་ཐོན་ལྷུར་ལེན་དང་སྤྱོད་བཟང་
ཐེག་ཆེའི་ཕུལ་བྱུང་གི་སྲོལ་རྒྱུན་དུས་རབས་གསར་པར་་་་
གཟི་མདངས་གསར་པ་རྒྱས་པར་གནང་བ་མ་ཟད།
བརྗིད་རྔམ་ཆེ་ཞིང་སྤོབས་པ་ལྡན་པའི་ཀྲུང་གོའི་སྙིང་་་་་་་་
སྟོབས་དང་ཟིལ་རླབས་འཕྱུར་ཞིང་དཔའ་ངར་ཆེར་སྐྱེད་་
ཀྱི་ཀྲུང་གོའི་སྟོབས་ཤུགས་རབ་ཏུ་འཕེལ་བར་གནང་་་་་་་་་
ཡོད།
“དུས་རབས་ཀྱི་སྙིང་སྟོབས་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྲུང་ཧྭའི་་
ཕུལ་བྱུང་སྲོལ་རྒྱུན་རིག་གནས་ཀྱི་གསོན་ཤུགས་འཕེལ་་་་་
བར་བྱས་པ”

1986ལོའི་ཉིན་ཞིག་ལ་སྐབས་དེ་དུས་ཞ་མོན་གྲོང་་་
ཁྱེར་དངོས་མང་རྟེན་རྫས་བཤམས་མཛོད་ཁང་གྲབས་་་་་་
འཛུགས་ཁྲུའུ་ཡི་འགན་འཁུར་བ་སྤར་ཁའི་ཐོག་ཁང་་་་་་་་་
ཉམས་བཟོ་ལས་ཀའི་གཙོ་འགན་ཁུར་བཞིན་པའི་ཀུང་ཅེ་
ཡིས་ལས་དོན་སྙན་སེང་ཞུས་ཟིན་ཏེ་ཚོམས་ཆེན་ནས་་་་་་་་
ཕྱིར་ཕེབས་བཞིན་པའི་ཞི་ཅིན་ཕིང་གི་ཕྱག་ནས་འཇུས།
“བློ་མཐུན་གྲོང་སྤྱི་གཞོན་པ་ལགས།སྤར་ཁ་ཐོག་་་་་་་
ཁང་ལ་ལྟ་སྐོར་ཞིག་གནང་བར་ཕེབས་དང”ཞེས་ཞུས་་་་་་
པར།

“འགྲིག་གི་རེད”ཅེས་ཞི་ཅིན་ཕིང་གིས་ལམ་སེང་་་་་་
ཞལ་བཞེས་གནང་།
1907ལོར་བསྐྲུན་པའི་སྤར་ཁ་ཐོག་ཁང་ནི་ཀུའུ་་་་་་་
ལང་ཡུས་གླིང་ཕྲན་ཐོག་གི་ས་ཁམས་མཚོན་རྟགས་ཀྱི་་་་་་་་
སྐྲུན་དངོས་ཤིག་ཡིན་ཡང་།ཐོག་ཁང་གི་གྲུབ་ཆ་གསུམ་་་་་
པོ་ཁ་ཐོར་དགུ་ཐོར་དུ་གྱུར་ཡོད་པ་དང་།ས་འོག་གི་ཁང་་
པའི་ནང་དུད་ཚང་10ལྷག་ཙམ་བསྡད་ཡོད་ཅིང་།གོམ་་་་
པ་སྤོ་ཐེངས་རེར་ཐོག་པང་ཡང་མཉམ་དུ་འགུལ་གྱི་ཡོད།
ཞི་ཅིན་ཕིང་གིས་སྒོ་རའི་ནང་བསྐོར་བ་ཞིག་བསྐྱོན་་་
པ་རེད།ཀུང་ཅེ་ཡིས“ད་དུང་ཐོག་ཁའང་དེ་ལྟར་་་་་་་་་་
རེད”ཅེས་ཞུས་པར། ཞི་ཅིན་ཕིང་གིས“ངས་རང་གི་་་་་་

བསམ་ཚུལ་ཤེས་སོང”“ད་དུང་ག་ཚོད་འདང་གི་མི་་་་་་་་་
འདུག”ཅེས་ཕེབས་ཞོར་དུ་བཀའ་འདྲི་གནང་།
“ཁྲི་30འདང་གི་མི་འདུག”ཅེས་ཞུས་པར།
“སང་ཉིན་ལེན་པར་ཤོག”ཅེས་གསུངས།
ཀུང་ཅེ་ཡིས་དུས་ད་ལྟ་ཡང་སྐབས་དེ་དུས་སེམས་་་་་
འགུལ་ཐེབས་པའི་ཚོར་བ་དེ་བརྗེད་དུ་མེད་པར“ཁོང་་་་་་
གིས་སྒོར་ཁྲི་30བཏང་གནང་བས་ལོ་བརྒྱ་ཡི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་
པའི་སྐྲུན་དངོས་དེའི་ལས་དབང་ལ་རྦད་དེ་འགྱུར་ལྡོག་་་་
བཏང་ཡོད”ཅེས་བརྗོད།
ཉམས་བཟོ་བྱས་རྗེས་ཀྱི་སྤར་ཁ་ཐོག་ཁང་ནི་ད་ཆ་་་་་
རྒྱལ་ནང་གི་རོལ་ཆ་ཧྥེང་ཆེང་གི་དངོས་མང་རྟེན་རྫས་་་་་་་
བཤམས་མཛོད་ཁང་གཅིག་པུ་དེ་ཡིན་པ་དང་ཕྱིས་སུ་་་་་་་་
ཀུའུ་ལང་ཡུས་གླིང་ཕྲན་མངོན་མིན་རིག་གནས་ཤུལ་་་་་་་་་
བཞག་ལ་འདུན་ཞུ་བྱེད་པའི་ཁྱད་ཆོས་གཙོ་བོའི་གྲས་་་་་་་་
ཤིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད།
རྫས་མདེལ་གྱི་ཉེན་ཁའི་ཁྲོད་ནས“ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཀྲོའུ་་
ཁོའུ་ཏན”ཞེས་སུ་གྲགས་པའི་སན་མིང་གྲོང་ཁྱེར་དབན་་
ཧྲོའུ་བྲག་རིའི་རྗེས་ཤུལ་མྱུར་སྐྱོབ་གནང་བ་དང་།
“འཛམ་གླིང་རིམ་པའི་ནོར་བུ”ཡིན་པའི་ཤིས་ཨན་གྱི་་་་་་་
མཁར་གྲོང་སྲུང་སྐྱོང་དང་རྒྱུན་འཛིན་ཡག་པོ་བྱེད་དགོས་
པའི་ནན་བཤད་གནང་བ།ཆོན་ཀྲོའུ་ཡི“ཀྲུང་གོའི་གྲུ་་་་་་་་
ཤན་གྱི་ཞིང་ཁམས”ཀྱི་འགྲེམས་སྟོན་ཁང་འཛུགས་པར་་་
རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་བ་སོགས་ཞི་ཅིན་ཕིང་གིས་ནུས་ཤུགས་་་་
ཡོད་རྒུས་ལོ་རྒྱུས་རིག་གནས་ཤུལ་བཞག་ལ་སྲུང་སྐྱོབ་་་་་་་་
གནང་ཞིང་།ཁོང་གིས“ང་ཚོས་བདག་སྐྱོང་ཡག་པོ་མ་་་་་་་
བྱས་ན་རྗེས་རབས་པ་རྣམས་ལ་ངོ་གནོངས་ཀྱི་རེད”ཅེས་
གསུངས་ཀྱི་ཡོད།
2004ལོར་ཀྲེ་ཅང་གིས་གཉེར་འགན་འཁུར་བའི་་་་་
ཀྲུང་གོའི་སྒྱུ་རྩལ་དུས་ཆེན་སྐབས་བདུན་པའི་ཐོག་སྣང་་་་
ཚུལ་འདི་འདྲ་ཞིག་གིས་སྐྱེ་བོ་ཀུན་ལ་སེམས་འགུལ་རབ་་་
ཏུ་ཐེབས།
དབུ་སྐྲ་དུང་ལྟར་དཀར་བའི་རྒད་པོ་ཞིག་གིས་བུ་མོ་་
ཆུང་ཆུང་ཞིག་ཁྲིད་དེ་སྡིངས་ཆའི་ཐོག་ཏུ་སྒྱུ་རྩལ་དུས་་་་་་་
ཆེན་འགོ་ཚུགས་པའི་མཁར་རྔ་བརྡུངས།
“མི་དམངས་ཀྱི་དུས་ཆེན”གཉེར་བའི་དམིགས་་་་་་་་
ཡུལ་མཚོན་པར་བྱེད་ཆེད།སྐབས་དེ་དུས་ཞིང་ཨུད་ཀྱི་་་་་་
ཧྲུའུ་ཅི་ཡིན་པའི་ཞི་ཅིན་ཕིང་སྐུ་ངོ་མས་དམིགས་བསལ་་་
ཆེ་བའི་འགོ་འཛུགས་ཀྱི་ཇུས་འགོད་དེ་གཏན་འཁེལ་་་་་་་་་
གནང་བ་རེད།
རིག་རྩལ་གྱིས་སུ་ལ་ཞབས་འདེགས་ཞུ་དགོས་སམ།
ལུའུ་ཡའོ་དང་ཅ་ཏ་ཧྲན་སོགས་རྩོམ་པ་པོ་གྲོགས་་་་་་
པོར་བརྩིས་གནང་བ་དང་།ལོ་ན་བགྲེས་པོ་ཆགས་ཀྱང་་་་་
ཏང་ལ་ཞུགས་པའི་གློག་བརྙན་འཁྲབ་སྟོན་གྱི་སྒྱུ་རྩལ་་་་་་་་
མཁས་ཅན་ཉིའུ་པེན་ལ“སྒྱུ་རྩལ་དང་མི་ཡག་པོ་བྱེད་་་་་་་་་
པའི་ཐད་མུ་མཐུད་མིག་དཔེ་འདོན་དགོས་པའི”སྐུལ་་་་་་་
ལྕག་གནང་བ།ཨུ་ལན་མུའུ་ཆི་རིག་རྩལ་རྟ་ཐོག་རུ་མིར་་་་
ནམ་ཡང་རྩྭ་ཐང་གི“གསར་བརྗེའི་རིག་རྩལ་རྟ་་་་་་་་་་
དམག”བྱེད་དགོས་པའི་ལྕག་སྐུལ་གནང་བ་སོགས་་་་་་་་་་
གྲངས་ལས་འདས།

2014ལོའི་ཟླ་10པར་འཚོགས་པའི་རིག་རྩལ་ལས་་
དོན་གྱི་བཞུགས་མོལ་ཚོགས་འདུའི་ཐོག་སྤྱི་ཁྱབ་ཧྲུའུ་ཅི་་་་
ཞི་ཅིན་ཕིང་གིས་རྩོམ་པ་པོ་ཝང་ཡོན་ཅན་གྱིས་ལིའུ་ཆིང་་
གྲོང་གསེབ་ཏུ་དངོས་སྡོད་ཞིབ་འཇུག་ལོ་14བྱས་ཏེ
《ལས་གཏོད་ལོ་རྒྱུས》གསར་རྩོམ་བྱས་པའི་གཏམ་རྒྱུད་་་་
གླེང་བར་དྲན་གསོ་གནང་སྐབས་ཚོར་བ་ཟབ་མོས“རིག་་
རྩལ་ལ་གསར་རྩོམ་བྱེད་ཐབས་ཧ་ཅང་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་།
ཆེས་རྩ་བ་དང་།ཆེས་འགག་རྩ།བློས་འཁེལ་ཤོས་བཅས་་་
ཀྱི་ཐབས་ཤེས་ནི་མི་དམངས་དང་འཚོ་བར་གཞི་ཚུགས་་་་
པ་དེ་རེད”ཅེས་གསུངས།
རིག་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱོད་བཟང་དང་ཀུན་སྤྱོད་་
བསྐྱངས་པ།

2021ལོའི་ཟླ་6པའི་ཉིན་ཞིག་ལ་མཚོ་སྔོན་ཧྲེང་ཡོན་
ས་གདན་ཚོགས་པ་ཚད་ཡོད་ཀུང་སིའི་ཐོན་སྐྱེད་འཁོར་་་་
ཁང་དུ་བྲེལ་བརྩོན་གྱི་རྣམ་པས་ཁེངས་ཤིང་།གྱང་ལྡེབས་
སུ་ཚོན་མདོག་རྣམ་པར་བཀྲ་བའི་བོད་རུམ་སྣ་ཚོགས་་་་་་་་
བཀལ་ཡོད།
“དངོས་གནས་ལྟ་བས་མི་ངོམས་པ”ཞིག་རེད་ཅེས་་་་

སྤྱི་ཁྱབ་ཧྲུའུ་ཅི་ཞི་ཅིན་ཕིང་གིས་སྤྲོ་སྣང་ཆེན་པོས་ཉེ་སར་
བཅར་ནས་གཟིགས་པ་དང་ཕྱག་གིས་བོད་རུམ་གྱི་སྤུས་་་་
ཀ་ཡག་ཉེས་ཅི་འདྲ་ཡོད་མེད་ཡང་ཡང་གཟིགས།
ཅ་ཡ་བོད་རུམ་མངོན་མིན་རིག་གནས་ཤུལ་བཞག་་
གི་རྒྱུན་འཛིན་པ་དབྱང་ཡུང་ལེའང་གིས་ཉེ་འགྲམ་གྱི་་་་་་་་
དགེ་ཕྲུག་ལ་དམར་ཁྲིད་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་གཟིགས་་་་་་་་་
སྐབས་སྤྱི་ཁྱབ་ཧྲུའུ་ཅིས་ཕེབས་མཚམས་བཞག་སྟེ“ལག་་་
རྩལ་འདི་མི་རབས་མང་པོར་རྒྱུན་འཛིན་བྱས་པ་ཞིག་་་་་་་་
རེད་དམ།ད་ལྟ་མི་རབས་ག་ཚོད་དུ་སླེབས་ཡོད”ཅེས་་་་་་་
གསུངས།

“ང་མི་རབས་བདུན་པ་ཡིན།ལོ་8ནས་པ་ཕ་དང་་་་་་་
མཉམ་དུ་བལ་འཁྲུད་སྟངས་དང་སྐུད་པ་འཁེལ་སྟངས་་་་་
སྦྱངས་པ་ཡིན”ཞེས་ལན་བཏབ།
“ལག་རྩལ་དེ་ཧ་ཅང་རྩ་ཆེན་ཞིག་རེད།དོན་སྙིང་་་་་་
ཆེན་པོ་ལྡན་པས་ངེས་པར་དུ་རྒྱུན་འཛིན་དང་དར་སྤེལ་་་
ཡག་པོ་གཏོང་དགོས”ཞེས་གསུངས།
སྤྱི་ཁྱབ་ཧྲུའུ་ཅི་ཞི་ཅིན་ཕིང་གིས་བོད་རུམ་ཐོན་ལས་་
ལ་དབུལ་སྐྱོར་ཕྱུག་འགྱུར་དང་གྲོང་གསེབ་དར་རྒྱས་ལ་་་་
སྐུལ་འདེད་གཏོང་བའི་ནུས་པ་ཡོད་པ་མ་ཟད།མི་རིགས་
མཐུན་སྒྲིལ་ལ་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བའི་ནུས་པའང་ཡོད་་་་་
ཅེས་ཐུགས་བཟང་ཚིག་ནན་གྱིས་གསུངས།
ཀྲུང་ཧྭའི་ཕུལ་བྱུང་སྲོལ་རྒྱུན་རིག་གནས་གསར་་་་་་་་
གཏོད་རང་བཞིན་གྱི་གཞན་སྒྱུར་དང་གསར་གཏོད་རང་་
བཞིན་གྱི་འཕེལ་རྒྱས་ལ་སྐུལ་འདེད་བཏང་ནས“དུས་་་་་་་
རབས་ཀྱི་སྙིང་སྟོབས་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྲུང་ཧྭའི་ཕུལ་བྱུང་་་་
སྲོལ་རྒྱུན་རིག་གནས་ཀྱི་གསོན་ཤུགས་འཕེལ་བར་བྱེད་་་་་
དགོས” 2021ལོའི་ཟླ་9པར་ཧྲའན་ཤིས་སུ་རྟོག་་་་་་་
ཞིབ་གནང་བཞིན་པའི་སྤྱི་ཁྱབ་ཧྲུའུ་ཅི་ཞི་ཅིན་ཕིང་སུའེ་་་
ཏེ་རྫོང་གི་མངོན་མིན་རིག་གནས་ཤུལ་བཞག་འགྲེམས་་་་་
སྟོན་ཁང་དུ་ཕེབས་སྐབས་སྒོ་རའི་ནང་ཧྲའན་ཤིས་བྱང་་་་
རྒྱུད་ཀྱི་ཞབས་བྲོ་འཁྲུག་པོ་ཞིག་འཁྲབ་བཞིན་ཡོད།
“ཡག་པོ་འཁྲབ་ཀྱི་འདུགཁྱེད་ཚོ་ཚང་མ་ཆེད་དུ་་་་་་
སྦྱོང་མཁན་རྐྱང་རྐྱང་ཡིན་ནམ”ཞེས་གསུངས།
ཚང་མས“རྒྱུན་འཛིན་བྱེད་མཁན་ཡོད་ལ་སྦྱོང་་་་་་་་་་
མཁན་ཡང་ཡོད”“ཇི་ཙམ་འཁྲབ་ན་དེ་ཙམ་གྱིས་འཁྲུག་་་
ཆ་དོད་པ་དང་།ཇི་ཙམ་འཁྲབ་ན་དེ་ཙམ་གྱིས་ངར་་་་་་་་་་
ཤུགས་འཕེལ་བ།ཇི་ཙམ་འཁྲབ་ན་དེ་ཙམ་གྱིས་གཞོན་་་་་་
བཟོ་དོད་དུ་འགྲོ་ཡི་འདུག”ཅེས་ལན་བཏབ།
“ཡག་པོ་འདུགདམངས་ཁྲོད་སྒྱུ་རྩལ་ནི་ཀྲུང་ཧྭ་མི་་་
རིགས་ཀྱི་རྩ་ཆེའི་རྒྱུ་ནོར་ཡིན་པས་མེས་པོས་བཞག་པའི་་་
ནོར་བུ་དེ་དག་ལ་སྲུང་སྐྱོང་ཡག་པོ་དང་།རྒྱུན་འཛིན་་་་་་་་
ཡག་པོ།བེད་སྤྱོད་ཡག་པོ་བཅས་བྱེད་དགོས”ཞེས་་་་་་་་་་
གསུངས།

ནམ་ཡང་ཡིད་ལ་བཅངས་པས་གཏམ་སྤྱོད་རེ་རེ་་་་་་་
ལས་བརྩེ་བ་ཟབ་མོ་མངོན་ཞིང་།པེ་ཅིང་སྲང་ལམ་གྱི་་་་་་་་
མང་ཚོགས་དང་མཉམ་དུ་ཅའོ་ཙི་བཟོས་ནས་སྲོལ་རྒྱུན་་་་
གྱི་དུས་ཆེན་ལ་རོལ་བ་དང་།ཀུའེ་ཀྲོའུ་ཡི་གྲོང་སྡེ་རུ་མེའོ་་
རིགས་ཀྱི་འཚེམ་དྲུབ་རྒྱུན་འཛིན་པར“མི་རིགས་ཀྱི་རིག་་
གནས་ནི་འཛམ་གླིང་གི་རིག་གནས་ཡིན”ཞེས་བསྔགས་་་
བརྗོད་གནང་བ།ཝུའུ་ཀྲི་ཧྲན་རི་བོའི་འདབས་ཀྱི་ལི་་་་་་་་་་
རིགས་གྲོང་སྡེར་ལི་རིགས་ཀྱི་གོས་ཆེན་དང་སྦ་ཆས་་་་་་་་་་
བསླས་བཟོ་ལ་གཟིགས་ནས་ཚང་མ་དང་མཉམ་དུ་མཛེས་
སྡུག་ལྡན་པའི་མདུན་ལམ་གླེང་གནང་བ་སོགས་གྲངས་་་་་
ཀྱིས་མི་ལངས།
མི་རིགས་རིག་གནས་ཀྱི་ཐོན་ཁུངས་བསྐྱར་སྐྲུན་་་་་་་་
བྱས་ཏེ།རྟེན་རྫས་བཤམས་མཛོད་ཁང་དུ་ཉར་ཚགས་་་་་་་
བྱས་པའི་རིག་དངོས་དང་།ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ས་་་་་་་་་
གཞིའི་སྟེང་གི་ཤུལ་བཞགདཔེ་རྙིང་གི་ཡི་གེ་བཅས་ལ་་་་་་་
གསོན་ཤུགས་རྒྱས་པར་གནང་བ་ལས་སྤྱི་ཁྱབ་ཧྲུའུ་ཅིའི་་་་
གཟིགས་རྒྱང་རིང་པོ་དང་ཐུགས་དགོངས་ཟབ་མོ་མཚོན་་
ཡོད།
ལོ་ངོ་ལྔ་སྟོང་ལྷག་ཙམ་རིང་ཀྲུང་ཧྭ་མི་རིགས་ཀྱིས་་་་་
རྒྱུན་འཛིན་བྱས་པའི་རིག་གནས་ཀྱི་སྙིང་བཅུད་དང་དུ་་་་
ལེན་བཞིན་ལོ་བརྒྱ་གཉིས་པའི་འབད་འཐབ་དམིགས་་་་་་
ཚད་ཀྱི་བརྗིད་ཆེའི་མདུན་ལམ་ལ་རྒྱང་ལྟ་བྱེད་སྐབས།བློ་
མཐུན་ཞི་ཅིན་ཕིང་གིས་སྲོག་ཤིང་གནང་བའི་ཏང་ཀྲུང་་་་
དབྱང་གི་འགྱུར་མེད་སྟོབས་ལྡན་གྱི་འགོ་ཁྲིད་འོག་ང་་་་་་་་
ཚོས་རང་ཉིད་ཀྱི་ལམ་བུར་བསྐྱོད་ཚེ།འགྲན་ཟླ་བྲལ་བའི་
དུས་རབས་ཀྱི་གར་སྟེགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་འགྲན་ཟླ་བྲལ་་་
བའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་རྨང་གཞི་བརྟན་པོ་ཡོད་ལ།འགྲན་ཟླ་་་་་་་་་
བྲལ་བའི་མདུན་སྐྱོད་ཀྱི་ངེས་ཤུགས་ཆེན་པོའང་ལྡན་པ་་་་
སྨོས་མེད་རེད།

ཞི་ཅིན་ཕིང་གི་རིག་གནས་ལ་བཅངས་པའི་བརྩེ་སེམས།